

Spjutstorps kyrka

55.5794, 14.0171

Spjutstorp kyrka var en så kallad patronatskyrka. Patronatsrätten som upphörde först 1922 innebar i det här fallet att ägaren till Kåseholm hade rätt att uppbära tionden av församlingsborna, men också skyldighet att underhålla kyrkan samt tillsätta och avlöna präst och klockare. Patronus för den nya kyrkobyggnaden var Johan Peter Hintze på Kåseholms gård.

Hintze var också paronus för den närbelägna kyrkan i Tryde, som uppfördes efter ritningar av Edvard von Rothstein vid Överintendentsämbetet och mycket tyder på att dessa ritningar även användes vid nybyggnationen av Spjutstorps kyrka.

Man byggde den nya byggnaden utanför den gamla kyrkans murar och rev den gamla allt eftersom den nya blev färdig. Möjligen kan tornet vara en kvarvarande rest av den gamla kyrkan, men byggdes på senare under 1800-talet.

I tornet hänger två klockor. Storklockan är daterad till 1438. Den mindre klockan är gjuten 1801.

Den nuvarande kyrkan invigdes första advent 1869.

Altartavlan som föreställer Kristi Uppståndelse fanns tidigare i den äldre kyrkan på platsen. Tavlan som sägs ha kommit hit 1790 efter att tidigare suttit i en kyrka i Göteborg ska vara ett av den berömde hovmålaren Pehr Hörbergs tidigare arbeten. Pehr Hörberg är med sitt speciella levnadsöde egentligen värd ett eget kapitel.

Han föddes 1746 som fattig soldatson i södra Småland, och började sin bana som enkel utbildad plankstrykare. Med tiden fick han tack vare sin stora talang studera vid Konstakademin i Stockholm och avancerade så småningom alltså till upphöjd kunglig hovmålare. Så uppskattad var han att han på sin ålders höst fick pension direkt ur dåvarande kronprinsens, senare kung Karl XIV Johans egen ficka.

Pehr Hörberg hade då dekorerat många kyrkor med altartavlor, framför allt i Östergötland där han bodde under den senare delen av sitt liv.

Samtidigt med altartavlan lär också predikstolen ha kommit till kyrkan, tillverkad i Göteborg.

Från den tidigare kyrkan är även bland annat offerstocken daterad till 1438, som numera placerad vid kyrkans stora ingång.

Dopfunten i sandsten är förmodligen från 1200-talet. Dopfatet i mässing från slutet av 1600-talet med motiv från Kristi dop, visades upp vid Baltiska utställningen i Malmö 1914.

Vävnaden "Livsträdet" är vävd av textilkonstnärinnan Inga Mittendorf från Förslöv utanför Båstad, och skänkta av Spjutstorps kyrkliga arbetskrets.

Orgeln byggdes 1955 för Ullstorps kyrka men köptes drygt tio år senare till Spjutstorp.

När man för en del år sedan beslutade lägga ner bårhuset i Spjutstorp gjordes en inventering varvid man gjorde ett ovanligt fynd. Det som till en början mest såg ut som hög med gamla brädor visade sig vara en raritet. En mer än 300 år gammal katafalk - eller likbår.

Båren är försedd med trädsniderier, bland annat bestående av en dödskalle och fyra apostlar. Undertill är den klädd med läder och längs med sidorna är den smyckad med text.

Likbåren som kunna dateras till år 1792 finns nu att beskåda inne i Spjutstorps kyrka.

Källor:

Webb: "Hittade likbår från 1700-talet i bårhuset". P4 Kristianstad. Marie Sandgren 6 april 2010.

Webb: Riksantikvarieämbetets bebyggelseregister.

Pdf: "Spjutstorps kyrka - underhållsplan". Lina Torstensson 2003.